

Exercice 1. La notation des consonnes appariées et du yod

I. *Ecrivez en cyrillique les mots russes transcrits en alphabet phonologique international (A.P.I.).*

1. /l'i b' e r á l/	6. /j á s l' i/
2. /m' é b' e l' /	7. /j e v r ó p a/
3. /s p á l' n' a/	8. /t r a m v á j/
4. /d r u z' j á/	9. /v i j t' i /
5. /o t j é z d/	10. /v i z r á i l' e/

1. libéral m. 2. meuble 3. chambre à coucher 4. amis 5. départ (от- = préverbe, comme dé-) 6. crèche 7. Europe 8. tramway 9. sortir 10. en Israël

II. *Ecrivez les mots russes en A.P.I. en marquant la mouillure des consonnes et le yod :*

1. Юпíтер	6. идём
2. статуя	7. серый
3. земля	8. совесть
4. свíньи	9. пюре
5. объём	10. без икры

1. Jupiter 2. statue 3. terre 4. cochons 5. volume 6. /nous/ marchons 7. gris 8. conscience 9. purée 10. sans caviar

Exercice 2. La notation des consonnes non appariées

Ecrivez en cyrillique les mots russes transcrits en A.P.I. en faisant notamment attention à la nature des formes (verbe, substantif, adjectif, suffixe...) et à leur accentuation.

1. /š e r s t' a n ó j/	6. /g a r a ž ó m/
2. /ž i z n' /	7. /n o č' /
3. /č' u l k' i/	8. /s k r' i p á č' /
4. /p l ó š' a d' /	9. /g l' i c i n' i j a/
5. /m á r š o m /	10. /n ó ž n' i c i/

1. en laine 2. vie 3. bas m. pl. 4. place (dans la ville) 5. marche = musique (à l'instrumental) 6. garage (à l'instrumental) 7. f. nuit 8. m. violoniste 9. glycine 10. ciseaux

11. /č' u ž ó j/	16. /p o l o t' é n c o/
12. /o r' é š o k/	17. /k r i l' c ó/
13. /k r' u č' ó k/	18. /s t r' i č' /
14. /p o s t r' i ž ó m/	19. /č' i t á j o š' /
15. /s k á ž o m/	20. /r u ž j ó/

11. étranger ; d'autrui 12. petite noix (suffixe -ок/-ек) 13. crochet (suffixe -ок/-ек) 14. /nous/ couperons (ongles, cheveux) 15. /nous/ dirons 16. serviette de toilette (du neutre en -o/-e) 17. perron 18. couper (ongles, cheveux) 19. /tu/ lis 20. fusil

Exercice 3. Réalisation des voyelles atones

Indiquez le degré de réduction des voyelles soulignées et marquez leur prononciation.

1. авто <u>до</u> ро <u>га</u>	9. рас <u>се</u> я <u>н</u> ный	
2. бре <u>га</u> не <u>ц</u>	10. ба <u>ш</u> ня	
3. же <u>л</u> е <u>з</u> о	11. ча <u>ст</u> и <u>ца</u>	
4. же <u>ст</u> и <u>ку</u> ли <u>ро</u> ва <u>ть</u>	12. ча <u>с</u> ов <u>щ</u> и <u>к</u>	
5. ше <u>ст</u> и <u>со</u> ты <u>й</u>	13. ща <u>ж</u> у	
6. це <u>л</u> и <u>на</u>	14. ве <u>д</u> у <u>ща</u> я	
7. це <u>н</u> зу <u>ра</u>	15. ту <u>ч</u> а	
8. пря <u>ма</u> я	16. э <u>пи</u> сто <u>ля</u> р <u>ны</u> й	
17. ше <u>з</u> ло <u>н</u> г	18. це <u>н</u> зу <u>ра</u>	19. плó <u>ща</u> ди
20. ше <u>л</u> ко <u>во</u> д <u>ств</u> о	21. це <u>л</u> ова <u>ть</u>	22. ча <u>ст</u> и <u>ца</u>

1. autoroute 2. Breton 3. fer 4. gesticuler 5. 600° 6. terres vierges 7. censure 8. droite 9. distrait 10. tour 11. particule 12. horloger 13. je ménage /qqn/ 14. présentatrice 15. nuage (orangeux) 16. épistolaire 20. sériciculture 21. embrasser 22. particule

Exercice 4. Consonnes assourdiées

I. Trouvez et soulignez dans chaque mot une ou deux consonnes assourdiées. Indiquez leur prononciation en A.P.I. Modèle : завтрак → завтрак [ft].

1. вождь	8. обжѐгся
2. всерьѐз	9. ползт́и
3. шелковóдство	10. авторитѐт
4. часовщ́ик	11. штабкварт́ира
5. образц́ы	12. через плóщадь
6. вклад	13. в шезлóнг
7. подтя́жки	14. над стол́ицей

1. guide	6. contribution	11. quartier général
2. sérieusement	7. bretelles (pantalon)	12. à travers la place
3. sériciculture	8. il s'est brûlé	13. dans une chaise longue
4. horloger	9. ramper	14. au-dessus de la capitale
5. échantillons	10. autorité (morale)	

Exercice 5. Consonnes sonorisées

Trouvez et soulignez dans chaque mot une consonne sonorisée (sans oublier les exceptions). Indiquez sa prononciation en A.P.I. S'il y a des consonnes assourdiées, faites de même (pour réviser). Modèle : с блу́зкой (avec un chemisier) → с блу́зкой [zb]; ([sk]) от ви́на (à cause du vin) → от ви́на [tv'] reste sourde devant в.

1. экземпляр	9. к горѐ
2. Афганиста́н	10. от жениха́
3. кварта́л	11. с во́дкой
4. жени́тба	12. с ро́зой
5. отга́дка	13. нет звѐзд
6. сберѐчь	14. вот де́ньги
7. све́жий	15. каранда́ш же
8. с гу́бкой	16. привы́к бы

1. exemplaire	5. mot de l'énigme	9. vers la montagne	13. il n'y a pas d'étoiles
2. Afghanistan	6. garder ; conserver	10. de la part du fiancé	14. voici l'argent
3. quartier	7. frais	11. avec la vodka	15. mais c'est un crayon
4. mariage	8. avec une éponge	12. avec une rose	16. il aurait pu s'habituer

Exercice 6. Assimilation des consonnes sifflantes par les chuintantes

I. Trouvez et soulignez dans chaque mot une consonne sifflante assimilée par une chuintante. Indiquez sa prononciation en A.P.I. Modèle : изво́зчик (cocher) → изво́зчик [š:'].

1. сжева́ть	8. разжа́лобить
2. с часа́ми	9. расче́сывать
3. сшиба́ть	10. песча́ный
4. исчерпа́ть	11. мужчи́на
5. из ше́рсти	12. приѐзжий
6. без желе́за	13. не́сший
7. расшевели́ть	14. с жа́ром

1. mâcher	4. épuiser	7. secouer	10. sablonneux	13. celui qui portait
2. avec une montre	5. en laine	8. apitoyer	11. homme	14. avec ardeur
3. renverser	6. sans fer	9. peigner	12.	étranger; pas d'ici

II. Choisissez без ou бес, из ou ис, раз ou рас, en précisant leur fonction grammaticale :

1. бе.	шума́	3. и. чеза́ть	5. ра. счита́ть
2. бе.	шумный	4. и. Чи́ли	6. ра. жирѐть
1. sans bruit	3. disparaître	5. calculer	
2. silencieux	4. du Chili	6. engraisser	

E.P. 100-101. Polycopié 1. Phonologie CORRIGÉ**Interrogation 1. La notation des consonnes appariées et du yod**

I Ecrivez les mots en cyrillique:

1. /l'i b'e r á l'/ либерáл	6. /j á s l'i'/ ясли
2. /m'é b'e l'/ мэбелъ	7. /j e v r ó p a/ Еврóпа
3. /s p á l'n'a/ спáльня	8. /t r a m v á j/ трамвáй
4. /d r u z'j á/ друзъá	9. /v i j t'i'/ вьíйти
5. /o t j é z d/ отъéзд	10. /v i z r á i l'e/ в Изрáиле

II. Ecrivez les mots russes en transcription phonologique:

1. Юпíтер /jup'it'er/	6. идём /id'om/
2. стáтуя /statuja/	7. сéрый /s'eroj/
3. земл́я /z'eml'a/	8. сóвестъ /sov'est'/
4. свíньи /sv'in'ji/	9. пюрé /p'ure/
5. объём /objom/	10. без икрý /b'ez ikri/

Interrogation 2. La notation des consonnes non appariées

1. /š e r s t'a n ó j/ шерстянóй	6. /g a r a ž ó m/ гаражóм
2. /ž i z n'/ жизнь	7. /n o č'/ ночь
3. /č'u l k'í/ чулкí	8. /s k r'í p á č'/ скрипáч
4. /p l ó š'a d'/ плóщадь	9. /g l'í c í n'í j a/ глици́ния
5. /m á r š o m/ мáршем	10. /n ó ž n'í c i/ нóжницы
11. /č'u ž ó j/ чужóй	16. /p o l o t' é n c o/ полотéнце
12. /o r' é š o k/ орéшек	17. /k r i l' c ó/ крыльцó
13. /k r' u č' ó k/ крýчóк	18. /s t r' i č'/ стричь
14. /p o s t r' i ž ó m/ пострижём	19. /č' i t á j o š/ читáешь
15. /s k á ž o m/ скáжем	20. /r u ž j ó/ ружьё

Interrogation 3. Réalisation des voyelles atones

Indiquez le degré de réduction des voyelles soulignées et marquez leur prononciation.

1. автoдoрoгá [aftədʌrógə] 221 0 2	9. рaссéянный 2 [rʌss'éjənnɨj]
2. брeтáнец [br'itán'əc] 1 0 1	10. бáшня 2 [bášn'ə]
3. желéзо [ž'í'l'ézə] 1 0 2	11. чáстíца 1 [č'ist'ícə]
4. жeстикyлирoвaть [zəst'ikul'irəvət'] 2	12. чaсoвщíк 2 [č'isovš'ik]
5. шeстисóтый 2 [šəs't'ísótɨj]	13. щaжý 1 [š'ʌžu]
6. цeлинá 2 [cəl'iná]	14. вeдýщaя 2 [v'idúš'əjə]
7. цeнзýра 1 [cɨnzúrə]	15. тýчa [túč'ə]
8. прямáя 1 [pr'í májə]	16. эпистoлярный [ɨp'istʌl'árnɨj]
17. шeзлóнг 1 [ɨ]	18. цeнзýра 1 [ɨ] 2 [ə]
20. шeлкoвóдствo 2 [ə] 1[ʌ] 2 [ə]	19. плóщaди 2 [ə] 2 [i]
	21. цeлoвáть 2 [ə] 22. чáстíца 1 [i]

Interrogation 4. Consonnes assourdiées

I. Trouvez et soulignez dans chaque mot une ou deux consonnes assourdiées. Indiquez leur prononciation en A.P.I.

1. вoждь [št']	8. oбжéгcя [ks]
2. всeрьёз [fs'ir'jós]	9. пoлзтí [st]
3. шeлкoвóдствo [š'í kʌ vótstvə]	10. aвтopитéт [ft]
4. чaсoвщíк [č'isovš'ik]	11. штaбквaртíра [pk]
5. oбрaзцý [sts]	12. чeрeз плóщaдь [č'ér'is plóš'ət']
6. вклaд [fklat]	13. в шeзлóнг [fš'ɨzlónk]
7. пoдтýжки [pʌtt'ašk'i]	14. нaд стoлíцeй [nət stʌl'ítsəj]

Interrogation 5. Consonnes sonorisées

Trouvez et soulignez dans chaque mot une consonne sonorisée (sans oublier les exceptions). Indiquez sa prononciation en A.P.I. S'il y a des consonnes assourdiées, faites de même (pour réviser).

1. э <u>к</u> земпляр [g z]	9. <u>к</u> горé [g g]
2. А <u>ф</u> ганиста́н [vg]	10. о <u>т</u> жениха́ [d ž]
3. <u>к</u> вартáл [kv]	11. с во <u>д</u> кой [s vótkəj]
4. жени <u>т</u> ьба [d'b]	12. с рóзой [s rózəj]
5. о <u>т</u> га́дка [dg]	13. не <u>т</u> звёзд [n'ed zv'ost]
6. <u>с</u> берéчь [zb]	14. во <u>т</u> дéньги [d d]
7. све́жий [sv'ézʲj]	15. каранда <u>ш</u> же [ž ž]
8. с <u>г</u> убкой [zg]	16. приви <u>к</u> бы [gb]

Interrogation 6. Assimilation des consonnes sifflantes par les chuintantes

I. Trouvez et soulignez dans chaque mot une consonne sifflante assimilée par une chuintante. Indiquez sa prononciation en A.P.I.

1. <u>с</u> жева́ть [žž]	8. раз <u>ж</u> алобить [žž]
2. с <u>ч</u> асáми [š':]	9. рас <u>ч</u> ёсывать [š':]
3. <u>с</u> шибáть [šš]	10. <u>п</u> есча́ный [š':]
4. ис <u>ч</u> ерпа́ть [š':]	11. му <u>ж</u> чи́на [š':]
5. из <u>ш</u> е́рсти [šš]	12. при <u>е</u> з <u>ж</u> ий [žž]
6. без <u>ж</u> елéза [žž]	13. нё <u>с</u> ший [šš]
7. рас <u>ш</u> евелить [šš]	14. с <u>ж</u> áром [žž]

II. Choisissez без ou бес, из ou ис, раз ou рас, en précisant leur *fonction* grammaticale :

1. бе <u>з</u> шу́ма прéп	3. и <u>с</u> чезáть прéп	5. ра <u>с</u> считáть прéп
2. бе <u>с</u> шумный прéп	4. и <u>з</u> Чýли прéп	6. ра <u>з</u> жирéть прéп
-